

Γνωμ.
231

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Διοικητήριο

Αρμόδιος:

Τηλέφωνο: 260-428

ΣΧΕΤ: 1189/27.3.1986 έγγραφό σας

Βασ/νίκη 38-3-86

Αριθ. πρωτ. 1317 / Γν.Ν.Δ.-Υ.Β.Ε.Ι

Προς [Αριθμ. Γνωμοδοτήσεως 233]
Τον κ. Υπουργό Βόρειας

Ελλάδας

Ενταύθα

Κοιν.

19967
Χρ... 1335

Απαντώντας στο ερώτημα που μας υποβάλλετε με το παραπάνω έγγραφό σας, ήτοι αν μετά την ισχύ του Ν.1418/84, και ειδικότερα των άρθρων 1, 2 και 28 παρ.1 του αυτού και την κάρδα της διετούς προθεσμίας του άρθρου 27 παρ. 5 εδ.β' του ιδίου νόμου, έχουν καταργηθεί οι διατάξεις των παρ. 6 και 8 του άρθρου 9 Ν.1198/81, σας γνωρίζουμε τη γνώμη μας ως ακολούθως :

1. Σύμφωνα με την αρχή που καθορίζεται με το άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα, ο νόμος καταργείται με νεώτερο νόμο είτε ρητώς είτε σιωπηρώς (Μκαλής Γεν. Αρχ. παρ. 6, REGELS BERGER -Μαριδάκη Γεν. Αρχ. παρ. 26, 47, Α.Π.480/59 ΝοΒ 8/186). Σιωπηρή κατάργηση του παλαιού νόμου εκέρχεται όταν ο νέος νόμος σκοπεύει στην άρση του προγενέστερου αντιθέτου προς αυτόν γενικού ή ειδικού νομοθετικού ορισμού (Μκαλής Δ.Π. -Α.Π. 244/53 ΝοΒ 1/359) ή όταν ο νεώτερος νόμος διαλαμβάνει όμοιες κατ'ουσίαν διατάξεις με εκείνες του παλαιότερου κατά τρόπον ώστε, να είναι ασυμβίβαστος προς τον παλαιό, να υπάρχει δηλαδή μεταξύ των νόμων αυτών αντίθεση τέτοια, ώστε να μη συμβιβάζεται η παράλληλη ισχύς

και την δόξα . Εάν όμως υφιστάμενο θέμα ρυθμίζεται με ειδικό νόμο, ως αναγόμενο σε υφιστάμενη ειδικότερη κατηγορία βιο-τικών σχέσεων, τότε , από το περιεχόμενο του νεώτερου, γενικής εφαρμογής , νόμου, θα κριθεί , αν θελήθηκε με αυτόν η κατάργηση, εν όλω ή εν μέρει , του ειδικού ή η διατήρηση αυτού σε ισχύ και μετά την με τις διατάξεις του φημιτέρου γενικού νόμου διαφορετική ρύθμιση του θέματος . Το αξίωμα πάντως LEX POSTERIOR GENERALIS NON DEROGAT LEGI PRIORI SPECIALI έχει σχετική μόνο απαξία (Μπαλής Ο.Π .). Αν δη-λαδή με νεώτερο νόμο τίθενται κανόνες γενικής εφαρμογής για υφιστάμενο θέμα, αντίθετοι ή διαφορετικοί απ' αυτούς πα-λαιότερου ειδικού νόμου, είναι ζήτημα ερμηνείας σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση να ανευρεθεί η αληθής βούληση του νομοθέτου . Στην αναζήτηση πάντως της αληθούς βουλήσεως του νεώτερου νομοθέτη πρέπει να γίνεται η διάκριση μεταξύ γενικότερου και ειδικότερου κανόνα δικαίου και αν δεν προ-κύπτει σαφώς το αντίθετο από τον νεώτερο , καταστέλλει ο δεύτερος δηλαδή ο ειδικότερος κανόνας (βλ. σχετ. ΑΠ βλ. 310/66 ΝοΒ 14/882 , 668/61 ΝοΒ 10/423, ΑΠ. 541/48, ΕΕΝ 127/185, 398/51 ΕΕΝ 18/16) .

11. Α. Στο άρθρο 9 παρ. 1, 6, 8, 10 και 11 του Ν. 1198/ΒΙ "περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις την εκτός του Αθω ακίνητον περιουσίαν των Ι. Μονών του Αγίου Όρους και άλλων τινών διατάξεων " (Α. 238) και στα άρθρα 9, 10 και 13 του Π.Δ. 1231/ΒΙ "περί καταρτίσεως του Οργανισμού λειτουργίας του υπό του Νόμου 1198/ΒΙ συσταθέντος Ν. Π.Δ.Δ. υπό την επωνυμίαν "Κέντρο Διαφυλάξεως Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Κ.Δ.Α.Κ.)" (Α' 305) , που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 9 παρ. 10 του παραπάνω Ν /1198/ΒΙ, ορίζονται τα εξής:

"Άρθρο 9 Ν.1198/81 "Ι. περί συστάσεως "Κέντρου
"Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομίας (ΚΔΑΚ)".

"α) Σύστασις-Συνεστάται Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου
"Δικαίου υπό την επωνυμίαν "Κέντρον Διαφυλάξεως της
"Αγιορειτικής Κληρονομίας (ΚΔΑΚ)", με έδραν την πόλιν
"της Βεσσαλονίκης, υπαχόμενον υπό τον έλεγχον και την
"εποπτεσίαν του Υπουργείου Βορείου Ελλάδος .

"β) Σκοπός . Το Κέντρον Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής
"Κληρονομίας σκοπεύει εις την τελικήν διαμόρφωσιν προ-
"γράμματος έργων υποδομής , συντηρήσεως και αναστηλώ-
"σεως του Αγίου Όρους και εκτέλεσιν αυτού εντός του
"παραγκάζου προς ταύτα χρόνου και την υποβοήθησιν και
"αρωγήν του έργου της Ι. Κοινοτήτος και των Ι. Μονών
"του Αγίου Όρους δια την διαφύλαξιν της Κληρονομίας
"αυτού .

"6. Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου :

"α) Το Διοικητικόν Συμβούλιον είναι το όργανον διοική-
"σεως και διαχειρίσεως του Κέντρου Διαφυλάξεως της
"Αγιορειτικής Κληρονομίας .

"β) Εκπληρωσασμένη των Διατάξεων του άρθρ.105 του
"Συντάγματος . του Κιταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους
"και των από 10/16.9.1926 Ν.Δ./τας περί κηρύσεως αυτή
"και αρμοδιότητες των Υπουργείων Οικονομικού-Χρηματοεξέως

"και Περιβάλλοντος, Δημοσίων Έργων, Πολιτισμού και Εκ-
"παίδευσης και Γεωργίας, ασκούνται εφεξής και μέχρι της
"ολοκληρώσεως του εις την παρ. 1β προγράμματος εντός

της περιόχης του Αγίου Όρους , αποκλειστικώς υπό τον
"δία του παρόντος νόμου αντιστεμένον Κέντρον (ΚΔΑΚ) .

"γ) Εις την αποκλειστικήν αρμοδιότητα του εν λόγω

"Κέντρου ανήκει η έγκρισις και ο έλεγχος πάσης μελέτης
"αφορώσης εκτέλεσιν έργου ή ετέρας συναφούς εργασίας
"εντός της ανωτέρω περιόχης .
"δ) Το Κέντρο προγραμματίζει, συντονίζει, εποπτεύει
"χρηματοδοτεί και εκτελεί τα πάσης φύσεως ανάγκα
"Έργα εντός του Αγίου Όρους .
"ε) Προτάσεις έργων, προερχόμεναι εκ των Ι.Μονών, υποβάλ-
"λονται μέσω της Ι.Κοινότητας , άπαραίτητος δε προϋκός
"είναι δια την έγκρισιν αυτών είναι η σύμφωνος γνώμη της
"Ι.Κοινότητας, διατυπωμένη εγγράφως .
"στ) Δια τα εις τα εδάφ.δ και ε του παρόντος αναφερ-
"όμενα έργα ή ετέρας συναφούς εργασίας απαιτείται η σύμ-
"φωνος γνώμη των κατ'είδωσιν Ι.Μονών, προκειμένου περί
"έργων αφορώντων εις αυτάς, της δε Ι.Κοινότητας, προκει-
"μένου περί έργων γενικωτέρας φύσεως και σημασίας .
"ζ) Τρόπος εκπονήσεως μελετών και εκτέλεσις έργων ή
"άλλων συναφών εργασιών .
"α) Δι' αποφάσεών του το Διοικ. Συμβούλιον αναθέτει εις
"την Ι.Κοινότητα, τας ενδιαφερομένας Ι.Μονάς , τας καθ'
"όλην αρμοδίας Δημοσίας Υπηρεσίας , Νομικά Πρόσωπα Δημο-
"σίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, φυσικά πρόσωπα, συλλογικώς ή
"μεμονωμένως αναλόγως της εξειδικεύσεως εκάστου εξ αυ-
"τών , την εκπόνησιν μελετών, την εκτέλεσιν έργων και άλλων
"συναφών εργασιών . Δια των ιδίων αποφάσεων προσδιορί-
"ζεται εκτίσις το προς εκτέλεσιν έργον ή έτερον αντικε-
"μενον , οι όροι εκτέλεσεως αυτών ως και η καταβλητέα
"αμοιβή, όπου αβτη είναι ανάγκα .
"β) Η κατά τα ανωτέρω ανάθεσις εκπονήσεως μελετών και

"εκτελέσεως έργων ή άλλων συναφών εργασιών εις Δημοσίως
"Υπηρεσίας , Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου
"ή φυσικά πρόσωπα , ή χρηματοδοτήσεις αυτών ως και η παρα-
"λλαγή των αποτελεσμάτων υπό του συνιστημένου Κέντρου
"γίνονται κατά παρέκκλιση των Διατάξεων περί Δημοσίου
"Λογιστικού , Κρατικών Προμηθειών , αναθέσεως Μελετών,
"εκτελέσεως Δημοσίων Έργων , ως και πάσης άλλης σχετικής
"ή ειδικής Διατάξεως .
" γ) Διέ κοινής αποφάσεως των Υπουργών Βορείου Ελλάδος
"και Οικονομικών καθορίζονται τα του τρόπου πραγματο-
"ποιήσεως , δικαιολογήσεως και πληρωμής, ως και η εν γένει
"διοικητική και διαχειριστική διεκπεραίωσις υπό του εν
"λόγω Κέντρου (ΚΔΑΚ) των κοινδύλων των διατιθεμένων δια-
"την εκπόνηση των Μελετών και την εκτέλεση των έργων
"ή άλλων συναφών εργασιών , κατά παρέκκλιση των διατάξεων
"περί Δημοσίου Λογιστικού , Κρατικών Προμηθειών, αναθέσεως
"Μελετών , εκτελέσεως Δημοσίων Έργων, ως και πάσης άλλης
"σχετικής γενικής ή ειδικής διατάξεως . Δι' αμοιβών απο-
"φάσεων εκτελούνται αι ούτω θεσπιζόμεναι ρυθμίσεις εις
"τους φορείς εκπόνησεως και αναθέσεως των Μελετών και
"Έργων, ως και των ετέρων συναφών εργασιών.
" δ) Άπαντες οι φορείς Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, εις
"τους οποίους ανατίθεται η μελέτη και εκτέλεσις έργων
"ή άλλων συναφών εργασιών υποχρεούνται όπως υποβάλλουν
"εις το ΚΔΑΚ οικονομικόν απολογισμόν δια το σύνολον των
"πραγματοποιηθεισών δι' έκαστον έργον δαπανών . Ο τρόπος
"και ο χρόνος υποβολής του απολογισμού τούτου καθορίζεται
"δι' αποφάσεως του Υπουργού Βορείου Ελλάδος ."
" ΙΟ. Εξουσιοδοτήσεις ρυθμίσεως των λεπτομερειών εφαρμογ

"Δια Π.Δ/των εκδιδόμενων προτάσει του Υπουργού Βο-
"ρειου Ελλάδος θέλει καταρτισθή ο Οργανισμός λει-
"τουργίας του Νομικού Προσώπου, ειδικά δε τα της εσω-
"τερικής οργάνωσής και λειτουργίας αυτού, εις ον με-
"ταξύ των άλλων υποχρεωτικώς αι αρμοδιότητες και οι
"λειτουργίαι της Εκτελεστικής Επιτροπής, η διάρθρω-
"σις της υπηρεσίας τούτου, οι πόροι χρηματοδοτήσεως
"αυτού προς εκτέλεσιν των υπ'αυτού επιδιωκόμενων
"σκοπών και ο τρόπος εκτελέσεως αυτών, ως και πάσα λε-
"πτομερεια αναφερομένη εις την εφαρμογήν του καρόντος.
" II. Το δια του καρόντος συνιστώμενον Νομικόν Πρόσω-
"πον προικοδοτείται εφ'άπαξ εκ του προϋπολογισμού των
"Δημόσιων Επενδύσεων δια του κοστού των 300 εκατομμυρίων,
"καταβαλλομένου εις δύο ίσας δόσεις, εξ ών η πρώτη εντός
"του τρέχοντος έτους και η δευτέρα εντός του επόμενου.
"Αι λειτουργικά δαπάναι του ΚΔΑΚ καλύπτονται δια του
"τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Βορείου Ελλά-
"δος, αι δε δαπάναι εκτελέσεως των προγραμμάτων αυτού χρη-
"ματοδοτούνται δια του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων."
Αρ. 9. Τεχνική Υπηρεσία 1231/67
" Αρθρ. 9. Τεχνική Υπηρεσία I. Εις την αρμοδιότητα της
"τεχνικής Υπηρεσίας ανάγονται τα τεχνικά θέματα και
"ειδικά τα θέματα τα αναφερόμενα εις την κατάρτισιν και
"εκτέλεσιν προγραμμάτων έργων υποδομής συντηρήσεως και
"αναστηλώσεως εις το Άγιον Όρος ως και η επί των θε-
"μάτων τούτων υποβοήθησις της Ιεράς Κοινότητος και των
"Ιερών Μονών του Αγίου Όρους .
" Ησαύτως, η Τεχνική Υπηρεσία καθίσταται αρμόδια δια
"παν θέρα ανατιθέμενον εις αυτήν δι'αποφάσεως του Διευ-

«θυντοῦ .

« 2. Τας ἀνωτέρω ἀρμοδιότητας ἡ Τεχνικὴ Υπηρεσία ἀσκεῖ δια

« Γραφείων ὡς ἀκολούθως :

« α. Γραφείου Προγραμματισμοῦ καὶ Συντονισμοῦ .

« β. Γραφείου Ἔργων Υποδομῆς .

« γ. Γραφείου Ἔργων Ἀναστηλώσεως καὶ Συντηρήσεως μνημεῶν .»

« Ἄρθρ. 10 - Υπηρεσία Κινητῆς Κληρονομίας. - I. Εἰς τὴν ἀρμο-

« διότητα τῆς Υπηρεσίας Κινητῆς Κληρονομίας ἀνάγονται τὰ

« θέματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν Κινητὴν, ἐν γένει, Κληρονομίαν

« τοῦ Ἀγίου Ὁρους, εἰδὲν δὲ τὰ θέματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς

« τὰ πάσης φύσεως Χειρογράφα, ἔγγραφα καὶ ἔντυπα, τὰ ἀρχεῖα,

« εἰς τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν λατρείαν Ἱερᾶ Σκευῆς, Ἱερᾶ Ἄμφια

« Ἱερᾶ Κελεῖα καὶ Ἱερᾶς Εἰκόνος, περιλαμβανομένων καὶ τῶν

« τοιχογραφιῶν, ὡς καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς Ἐθνολογικὰ καὶ λαο-^{IV-}

« γραφικὰ στοιχεῖα ἐν γένει .

« Ὁσαύτως ἡ Υπηρεσία Κινητῆς Κληρονομίας καθίσταται ἀρμοδία

« διὰ τῶν θεμάτων ἀνατιθέμενων εἰς αὐτὴν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευ-

« θυντοῦ .

« 2. Τας ἀνωτέρω ἀρμοδιότητας ἡ Υπηρεσία Κινητῆς Κληρονομίας

« ἀσκεῖ δια Γραφείων ὡς ἀκολούθως :

« α) Γραφείου I. Εἰκόνων, I. Σκευῶν καὶ I. Κελεῖων .

« β) Γραφείου Χειρογράφων, Ἐντύπων καὶ Ἀρχείων

« γ) Γραφείου Ἐθνολογικῶν καὶ Λαογραφικῶν Στοιχείων .»

« Ἄρθρ. 13- I. Πρὸς ἐπιτέλειαν τῶν ἀσκήσεων, τὰ ΚΑΑΚ., διὰ

« τῶν οικείων ὀργάνων του :

« α) Ὑποβιβάζει τὰ ἔργα τῆς I. Κοινότητος καὶ τῶν I. Μονῶν του

« Ἀγίου Ὁρους πρὸς διαφύλαξιν τῆς Κληρονομίας αὐτοῦ .

19

*β) Καταρτίζει προγράμματα περί των αναγκαίων έργων
"υποδομής, συντηρήσεως και αναστηλώσεων και προβαίνει
"εις την εκτέλεσιν αυτών, κατά τα εν παρ.β του άρθρ.9
"του Νόμ. ΙΙ98/81 οριζόμενα".

*2. Ωσαύτως το ΚΔΑΚ, προβαίνει, κατά την αυτήν ως άνω
"διαδικασίαν, και εις την μελέτην και εκτέλεσιν παντός
"βοηθητικού δια την εκτέλεσιν των σκοπών του έργου.

*3. Ο τρόπος εκτελέσεως των σκοπών του ΚΔΑΚ καθορίζεται
"εκάστοτε κατά περιπτώσιν εν όφει των κανόνων της καλής
"εκτελέσεως των έργων εν συνδυασμό προς την ιδιομορφίαν
"των συνθηκών, την ιδιαιτερότητα του χώρου, τον υπηρετούμε-
"νον σκοπόν και τον σεβασμόν προς την Ιεράν Κληρονομίαν".

2. Από τις παραπάνω διατάξεις, ερμηνευόμενες σε συνδυασμό
μεταξύ τους, προκύπτει ότι, ο νομοθέτης αυτός, έχοντας υπόψη το
ιδιαιτέρως καθιερωθέν του Αγίου Όρους, όπως αυτό καθιερώθηκε
με τις διατάξεις του άρθρου 105, του Συντάγματος και του δια-
του από 10/16.9.1926 Ν.Δ/τος κυρωθέντος Καταστατικού Χάρτη
του Αγίου Όρους, την ιδιαιτερότητα του χώρου αυτού, τη μεγάλη
για την πολιτεία σημασία της Αγιορείτικης Κληρονομίας και
την διάσωση και διαφύλαξη αυτής προς όφελος του λαού και του
Έθνους, θεσμοθέτησε ειδικούς κανόνες και όργανα για τη δια-
κόρυψη και εκτέλεση προγράμματος έργων υποδομής, συντηρήσεως
και αναστηλώσεων των πάσης φύσεως μνημείων και Ι.Κειμηλίων στο
Άγιο Όρος, προς διαφύλαξη της Κληρονομίας αυτού και την
υποβοήθηση του Έργου της Ι.Κοινότητας και των Ι.Μονών για
τον ίδιο σκοπό. Ενόψει των ανωτέρω γίνεται φανερό ότι, οι
παραπάνω διατάξεις του Ν.ΙΙ98 /81 και του Π.Δ. 1231/81, με

για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση έργων και άλλων συναφών εργασιών προς διαφύλαξη της Αγιοραβτικής Κληρονομίας, εν όψει ειδικότερα, των ιδιαιτεροτήτων του χώρου, μνημείων και των κειμηλίων του Αγίου Όρους, του ισχύοντος σ' αυτό ειδικού καθεστώτος, του είδους των εκτελουμένων για τον παραπάνω σκοπό έργων και εργασιών, αφού πολλά απ' αυτά δεν έχουν τον χαρακτήρα του δημοσίου Έργου, όπως τα αναγόμενα στη συντήρηση και επισκευή Ι.Εικόνων, Ι.Κειμηλίων, Χειρογράφων, Αρχαίων κλπ (άρθρο 13 π.δ. 1231/81) ή και αν τυχόν μερικά απ' αυτά έχουν κατ' αρχήν τον χαρακτήρα αυτό, λόγω της εξαιρετικής λεπτότητας, καλλιτεχνικής και επιστημονικής φύσεως των ακαιτουμένων εκεμβάσεων κατά την εκτέλεσή των, δεν μπορούν να υπαχθούν αναμφισβητήτως στην έννοια του Δημοσίου Έργου από τεχνικής πλευράς, διότι αυτά προσομοιάζουν με έργα τέχνης και όχι τεχνικής. (ΑΡΓ. από άρθρα II και 13 Ν. 216/1943, 7 1 4 του 53/74 Κανονισμού για την μελέτη και εκτέλεση Εγκλ. Έργων) και προεχόντως του σκοπού τον οποίο έταξε ο νομοθέτης των ειδικών διατάξεων του Ν.1198/81 κατά την θέσπιση των.

4. Περαιτέρω, από τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 28 του Ν.1418/84 στις οποίες απαριθμούνται οι καταργούμενες παλαιότερες αυτών για τα δημόσια έργα διατάξεις και το όλο πνεύμα που διατρέχει το σύνολο των διατάξεων του νόμου αυτού, συνάγεται φρονούμε ότι, ο νομοθέτης του νέου αυτού νόμου για τα δημόσια έργα απέβλεψε μεν στην κατάργηση της κολυμβάσας που υπήρχε, για την εκτέλεση των διαφόρων κατηγοριών δημοσίων Έργων, την ενοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, την ανάδειξη του Υ.Δ.Ε. σε κρατικό εκτελικό φορέα για την

